

Finansnæringens rolle i nyskapning og omstilling

Innovasjon- og investorkonferanse 19.04.2016
Geir Bergskaug

SPAREBANKEN SØR

Agenda

Omgivelser i endring

En ny industriell revolusjon

Fremtidig mulighetsrom

Finansnæringens rolle

Omgivelser i endring

- *Store endringer i verdiskapning i regionale bransjer*
- *Kraftig reduserte investeringer i petroleumsindustrien*
- *Sterkt redusert valutakurs*
- *Arbeidsledighetsutfordringer*

Never let a good crisis go to waste!

Winston Churchill

Megatrender

Globalisering

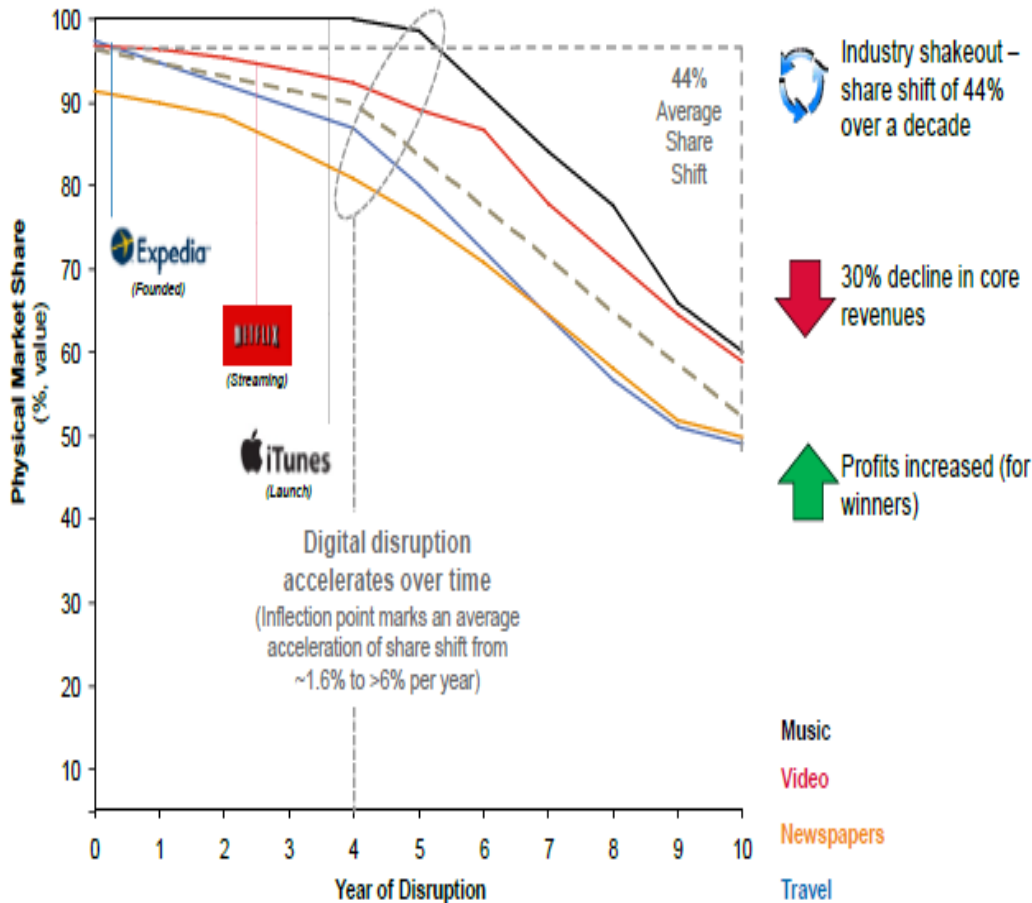
Digitalisering

Urbanisering

Digital disruption - The winner takes it all.....

Figure 23. Digital Disruption Could Result in 30% Decline in Core Revenues

Source: Cit Digital; Cit Research; Investor presentations & annual reports

Empire of the geeks

SPAREBANKEN SØR

Først og fremst en softwareplattform.....

Internet of Things vil forandre samfunnet.....

Exhibit 2

IoT's interoperability could deliver over \$4 trillion out of an \$11.1 trillion economic impact.

The Internet of Things (IoT): examples of how interoperability enhances value	Potential economic impact, ¹ 2025, \$ trillion
Factories —data from different types of equipment used to improve line efficiency	1.3
Cities —video, cell-phone data, and sensors used to monitor traffic and optimize flow	0.7
Retail —payment and item-detection systems linked for automatic checkout	0.7
Work sites —worker- and machinery-location data used to avoid accidents	0.5
Vehicles —equipment-usage data used in presales analytics and insurance underwriting	0.4
Agriculture —multiple sensor systems used to improve farm management	0.3
Outside —inventory levels monitored at various stages of the supply chain	0.3
Homes —data from household energy systems used to track time usage	0.1
Offices —data from building systems and other buildings used to improve security	<0.1

¹Includes sized applications only; includes consumer surplus.

McKinsey&Company | Source: Expert interviews; McKinsey Global Institute analysis

Spillereglene endres.....

Uber → The world's largest taxi company, owns no vehicles.

← The world's most popular media owner, creates no content. Facebook

Alibaba → The most valuable retailer, has no inventory.

← The world's largest accommodation provider, owns no real estate. Airbnb

Something interesting is happening.
TOM GOODWIN

wetpoint
creative digital solutions

WetpaintMENA

Det du kan lære a historien.....

Dagens Næringsliv, LV, DRGAO 24. AUGUST 2013

DEBATT 3

Politikerne må ta høyde for at flaksen svikter oss. Da er det mer enn formuskatten som bør bekymre dem.

Norge uten flaks

MEG EGENE ORD
VICTOR D. NORMAN

Norge har i lange perioder hatt utrolig økonomisk flaks. Først hadde vi flak da nyrettede europeere ble pålagt ikke å åpne kjøp på fruktene, da hadde vi en tilgjengelig tomater da Holland på 1900-tallet skulle bytte diller, skip og byer. I neste runde sto norske fiskeribare og ventet på europeiske kran- og lasteriggere.

Og akkurat da verden oppdaget hvor alene oljebrønnen fra Midtøsten var, fant vi olje. De siste tyve årene har det norske fiskalotteriet blitt Eina. Jeg liker ikke de som skal styre Norge de neste årene satser hele sin politiske kapital på at det holdes fortsatt vil gå greit. De vil trokke vore boder forbedret på eggen sine bode de fordyper seg i de periodene i norsk økonomisk historie da verden har gått os inn.

Det er særlig to perioder der Norge, til dels sammen med resten av Skandinavia, har skilt seg positivt ut i kraft av dyktighet manns flaks. Den første er tilbake fra 1870 til første verdenskrig. Da innhente Norge, Sverige og Danmark mye av forrangingen til England og resten av Vest-Europa. De ble det først i verdenshistorien gjorde det uttrykk. De sørget for delingen av alle de åpne for fri handel og fri import av kapital, og de investerte i infrastruktur i et tempo som idag er utenkelig. Dette gjorde Norge det som oppgjør alle andre i Europa på det oppgjør 18.000 kilometer nye veier fra 1870 til 1910.

Her er det åpenbart noe å lære. Den andre perioden er mellomkrigsperioden og de aller første årene etter annen verdenskrig, 1950 og 1960-årene var tulle tulle også i Norge. Det var innledende lengt fra all flak som som andre steder, og ser vi på hele perioden fra 1913 til 1960, var Norge det landet i Europa... med null økonomisk vekst. Den eneste grunnen til dette ble økonomisk flaks som flaks som flaks som flaks. I hvert fall ikke i senere

forstand. Sukkensen skyldes en flom av levedyktige små og mellomstore bedrifter, de fleste rettet inn mot hjemmemarkedet, som etablerte seg i årene mellom verdenskrigene og i de første årene etterpå. Selv i de aller verste krisetider på 1930-tallet, fra 1930 til nå, ble det etablert over 1.300 industrifirmer som fortsatt eksisterer tyve år senere. Selskaper som Sandbergs, Skovene, Vidar og Norsk Film er alle fra disse årene.

Det vil aldri gå så lenge vi har en underskrog av sukkere entreprenører som utfordrer det bestående

Sukkensen varte dessverre ikke. I sosialdemokratiske stor-tallet, fra 1930 til nå, på 1970-tallet, skulle vi og våre flakstunge naboer oss ut igjen, men nå ved å gjøre det. Dette var en annen europeisk flaks. Det er kanskje forståelig at vi ikke kunne mlate oss med det lykke etterkrigsperioden eller den kjæmpeveksten som de kom til i Europa. Vi hadde innledet ikke engang sommer våret som Frankrike, Belgia og Nederland. De eneste som gjorde det enda dårligere som oss var her. Det er kanskje forståelig at vi ikke kunne mlate oss med det lykke etterkrigsperioden eller den kjæmpeveksten som de kom til i Europa. Vi hadde innledet ikke engang sommer våret som Frankrike, Belgia og Nederland. De eneste som gjorde det enda dårligere som oss var her.

Den økonomiske utviklingen må ta en stor del av ansvaret for at det gikk så dårlig. Dette var kraftfull økonomisk støtte, med høy sparing og store statlige investeringer i kjernebygging og kraftressursindustri – og med gjennomregulering av næringslivet forøvrig. Det over-

rasket kanskje datiden at dette ikke var en oppskrift på økonomisk sukkesen, men sett i ettertid er det like forbausende at resultatet ble høy utvikling på investerings- og skatteforholdene til økonomien som helhet. Markedsdynamikken var regulert bort, og vekstevnen forsvant med den. Iville lærdommer som vi trekker

En åpenbar lærdom, som vi tok konsekvens av på 1980- og 90-tallet, er at det er dyrt å regulere næringslivet. De nye kravene til bankvesen, og hengen til å lage medlovere og boklovere for deler av næringslivet, tyder på at økonomien må gjenopprives.

En enda viktigere lærdom er innledet at det aldri vil gå så lenge vi har en underskrog av sukkere entreprenører som utfordrer det bestående

at formoskatten virker komende på ny næringsvirksomhet. Det kan godt hende at det er riktig. Spørsmålet om lårene for små og mellomstore utfordrere i norsk næringsliv handler som mye mer om formoskatt. Det handler om: # arbeidssituasjonen av sine, bel- eller deltid statlige bedrifter som Statoil, Hydro, Yara, Statoil og Telenor. # om de tette båndene mellom det politiske miljø og interesseorganisasjoner for det etablerte næringslivet, # om dominerende bedrifters aktive innsats for å holde konkurrer ut. Hadde valdkampen handlet om disse toemaene, ville vi hatt større grunn til å si oss godt og nætt.

FLERE INNLEGG Side 26-27

Victor D. Norman, professor i næringsøkonomi ved BI

LEST SIDEN SIST

Statsministeren snakker om språklig utvaskelse. Ja, skal det sies, må vel Fremskrittspartiet få rent frittall siden, og da kan det kanskje være greit med språk i handlen. Kristelig Folkeparti-leder Knut Arild Hovde forteller i partiledersabatten på TV 2 om hvilken hypotetisk situasjon som kunne få ham til å drikke ølshak.

Det eneste som er klart så langt er at råberende Stein Bievestad får jobben som publiseringssjef. Formidlings- og Redaktør derimot ikke hvem som blir den fremtidige Steffen Blomstegård i NRK omhandler endringer.

Noen ganger må det være litt ut av seg. Endemerknader Odd Kallnes snakker i Finansavisen om arbeidslivet etter at han kunne fakturere et husover på 840.000 kroner etter fra telefonsamtale.

Det er helt fullt å presentere Miljøpartiet De Grønne som et miljøparti, de har en visjon for Norge og for verden, sier Joly på en skrittende telefonintervju fra Frankrike. Klassekampen rapporterer om læreruldet utelukkende under et intervju med Eva Joly.

Jag har usant kommet til til Facebook er et utegnet medium for seriøs politisk debatt. Ole Tollefsen, fagskolelektor for Miljøpartiet De Grønne i Oppsal, forteller Vi om sociale medier etter at han på Facebook gikk inn for at Norge skulle gripe inn militært i Syria på president Bashar al-Assad's side.

Thor roen ansvarlige i NRK bor vurdere om Espen Solheim skal få permisjon i resten av valgperioden. Høyre-leder-estemann Steinar Finstad triller sin Frustrasjon over NRKs valgpendling og programmerer Ingvald Solheim fra sofaen.

Ole Tollefsen, fagskolelektor i administrerende direktør i Lars Erik Skjerve i ledersamarbeidet forteller i Politikkens ledelse om konstant i regjeringsprogrammet.

KRAEFTER: Kjetil 02 07 ble man i slutten av 20-årene tatt med bakover med da han utvirket på Jens Lønningens flak. Og det eneste bare han vertis seg en anmeldelse. KV - Kragerø Rike Vestmann... Ansdemeter@dn.no

DN Spisett: debatt@dn.no, Telefax: 22 00 11 10 Hverdags kl 10-16. Mandag kl 10-16. Inkluderer medlemmer i Medlemsnett/epubli: Mandag kl 10-16 (250 ord) Legg ved portrettfoto

Med egne ord: Kalle Melby, Hilde Skjelle, Victor D. Norman, Jens Stoltenberg, Einar Solberg

Allt stoff som leveres til Dagens Næringsliv på produksjon i henhold til Vær varsomhetsplakaten. #Dagens Næringsliv gir seg retten til å lagre og utgi ut

stofi i avisen i elektronisk form, også gjennom samarbeidspartnere. #Reduksjonen forbeholder seg retten til å forkorte utvalgte manus og bilder.

Debattelegg honorerer ikke. Vidar Jansen, kl 22 00 11 - 032 56 030 ocaat@dn.no

Komparative fortrinn i en digitalisert verden...

NORGE 6.0

- HAVET, NATUREN, ENERGI, TEKNOLOGI, OG.....

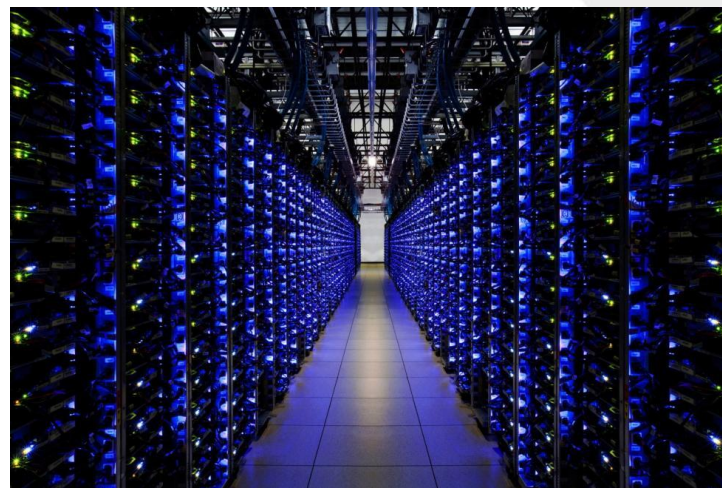
INDUSTRI

KONGSBERG

Europas reneste og billigste energi gir muligheter

Krever fiber til Setesdal for å skape jobber

– Med Europas største flerårsmagasiner og en betydelig kraftproduksjon liggende i Setesdal har regionen de beste markedsmessige forholdene til å lykkes med denne type næringsutvikling, argumenterer de lokale høyrefolkene, som mener Høyre skal få regjeringen til å ta ansvar for digital infrastruktur.

Reindustrialiseringens tiår....

The Economist

Marine Le Pen woos France
Obama v Obamacare
How to make a chromosome
Will Japanese women rebel?
Understanding the first world war

MARCH 29TH-APRIL 6TH 2014
Economist.com

RISE OF THE ROBOTS

A 14-PAGE SPECIAL REPORT

770013 061220 13

Austria	€10.00	Denmark	€10.00	France	€10.00	Germany	€10.00	Italy	€10.00	Japan	€10.00	UK	€10.00
USA	€10.00	Canada	€10.00	China	€10.00	India	€10.00	South Africa	€10.00	Spain	€10.00	Sweden	€10.00
Switzerland	€10.00	Norway	€10.00	Poland	€10.00	Portugal	€10.00	Russia	€10.00	Singapore	€10.00	Taiwan	€10.00
Thailand	€10.00	Turkey	€10.00	Ukraine	€10.00	USA	€10.00	South Africa	€10.00	Spain	€10.00	Sweden	€10.00

ER / Nr 59

Årlig: Kan Nobel-pengene vare evig? / Storbritannia: Den (fortsett) krevende klassereisen

Posten Ansikt

BRUGERNE VIL HA MENINGER

Lykkelig er den som leser

Automatisert fremtid, mer fritid?

EN VERDEN UTEN ARBEID

Delingsøkonomien
Truer tradisjonelle arbeidsplasser

San Quentins gründerfanger
Mordere og narkotikalangen på skolebenken i fengsle

25 år etter
gjenforeninger
Ny blomstring
i Øst-Tyskland

USAs hissig abortstrid

osteninnsikt.no

Agderposten

FRIDAG 4. april 2014 | Side 13 | Nr 74 | 143. årgang |

OM TO DAGER ER DET SERIESTART I 1. DIVISION

De skal få byen på hjul igjen

Heltente og klare

Her er roboten som skaper arbeidsplasser

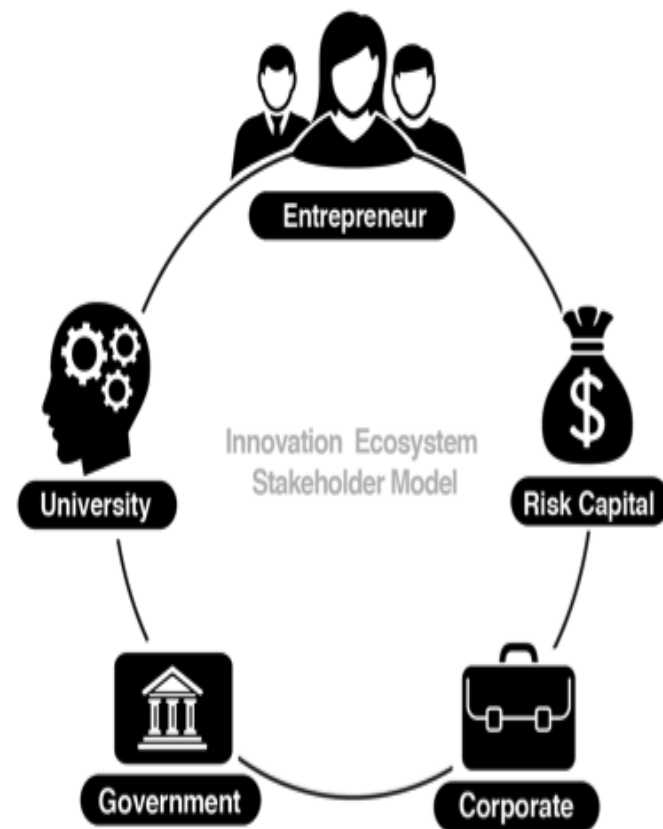
Nå kommer robotene i Aust-Agders mange industribedrifter. Blant dem som investerer i ny teknologi, er IMS Maskinering i Risør. Daglig leder Kenneth Nodland forteller at konkurranseevnen øker slik at de henter jobber hjem fra Kina. - Robotene gir flere, ikke færre arbeidsplasser, sier han.

50% STORT VAREPARTI

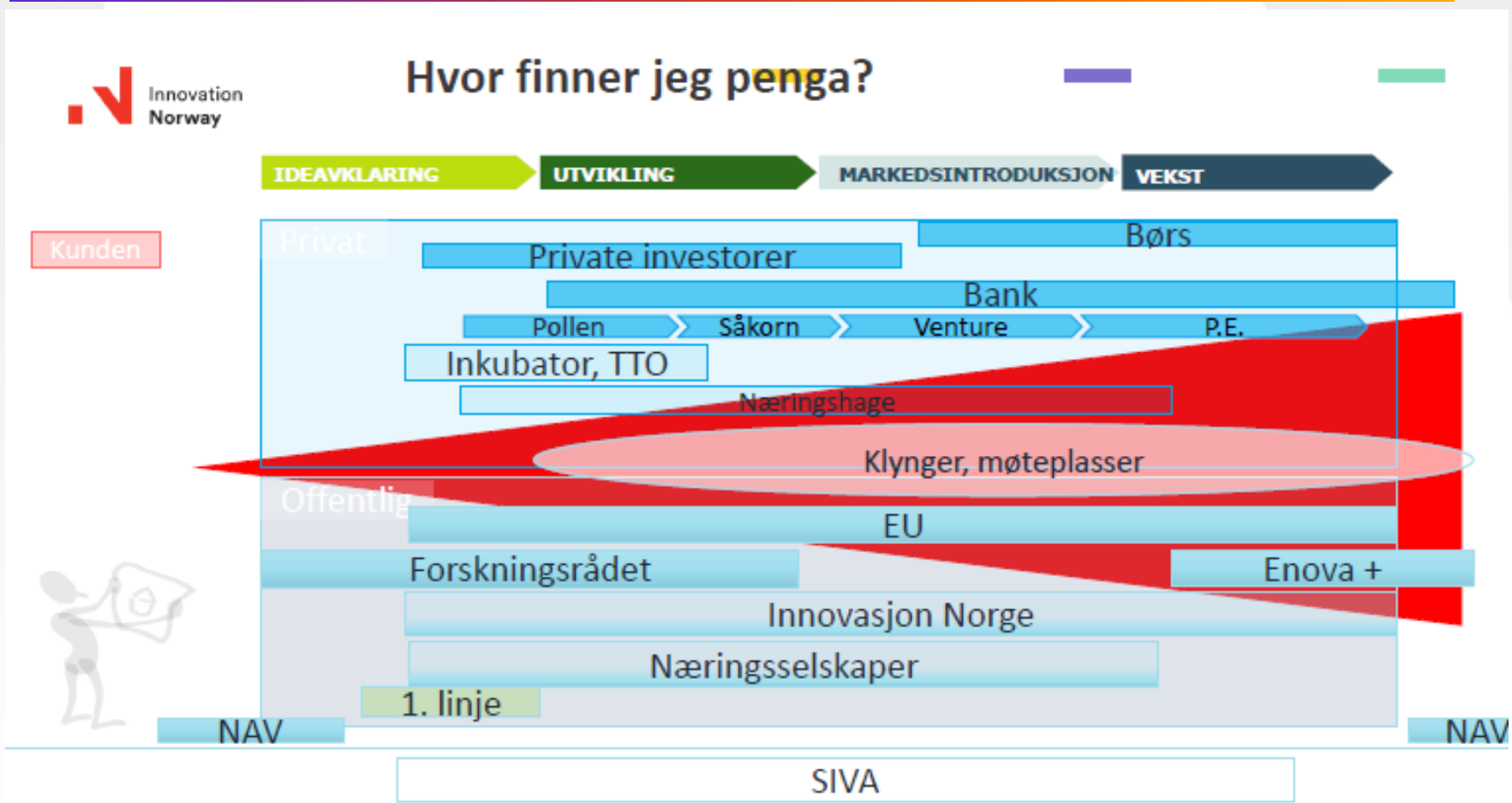
50% STORT VAREPARTI

Hva må til – et økosystem for nyskapning!

- Ledende forskningsmiljøer og studier
- Næringsklynger
- Grûnderkultur
- Inkubatorer og virkemiddelapparat
- Nettverk og samarbeid
- Risikokapital
- Ledende globale bedrifter
- Fremme landsdelens interesser og bygge infrastruktur

Finansbransjens rolle.....

Finansnæringen - en sentral rolle i omstillingen

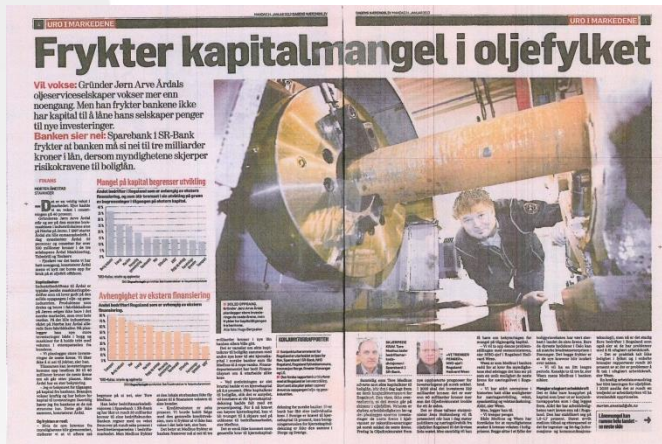

Bindeledd mellom
sparing og realinvesteringer

Plasserer finansiell kapital i
høyproduktiv virksomhet

Understøtter bedriftsintern
omstilling og nyetableringer

Sterke regionale banker en vekstforutsetning...

Ny bankregulering

- konsekvenser for bankkonkurranse og næringsliv på Vestlandet

MENON-PUBLIKASJON NR. 28/2014

Oktober 2014

av Gjermund Grimby, Heidi Ulstein, Øystein S. Sørvig, Annegrete Bruvoll
og Rasmus Bøgh Holmen

MENON
Business Economics

- Tilgang på kreditt og lånefinansiering en forutsetning for investeringer i små og mellomstore bedrifter
- Et velfungerende bankmarked en forutsetning for næringsutvikling og handel
- Sterke regionale banker en kritisk suksessfaktor for regional utvikling og gode regionale rammebetingelser
- Sterke banker representerer viktig kompetansetilgang for lokalt og regionalt næringsliv
- Norsk økonomi og norske bankkunder tjent med bred tilstedeværelse av lokale og regionale banker

SPAREBANKEN SØR

Nyskapningen vil skje her.....

Høyest innovasjon i modne bedrifter
Innovasjon, verdiskaping og avkastning

Antall ansatte	10-19	20-49	50-99	100-199	200-499	500+
Produktinnovasjon - nytt på verdensmarkedet	30%	39%	49%	50%	49%	51%

Kilde: Innovasjon i norsk næringsliv 2008-2010, SSB Rapporter 40/2012.

Verdensledende klynger, eksportindustri, avansert teknologi, ren energi

Vi har både mulighetene og forutsetningene...

Entrepreneurial Spirit

Norway - one of the fastest growing ecosystems for innovation and entrepreneurship in Europe! (OECD)

- 1) They are in-tune with their passion.
- 2) They are always questioning how it can be done better
- 3) Optimistic about all possibilities
- 4) They take calculated risks
- 5) Above all, they execute

Startups:

60 % av fremtidens jobber de neste 10 årene har ikke blitt skapt

Valget er enkelt.....

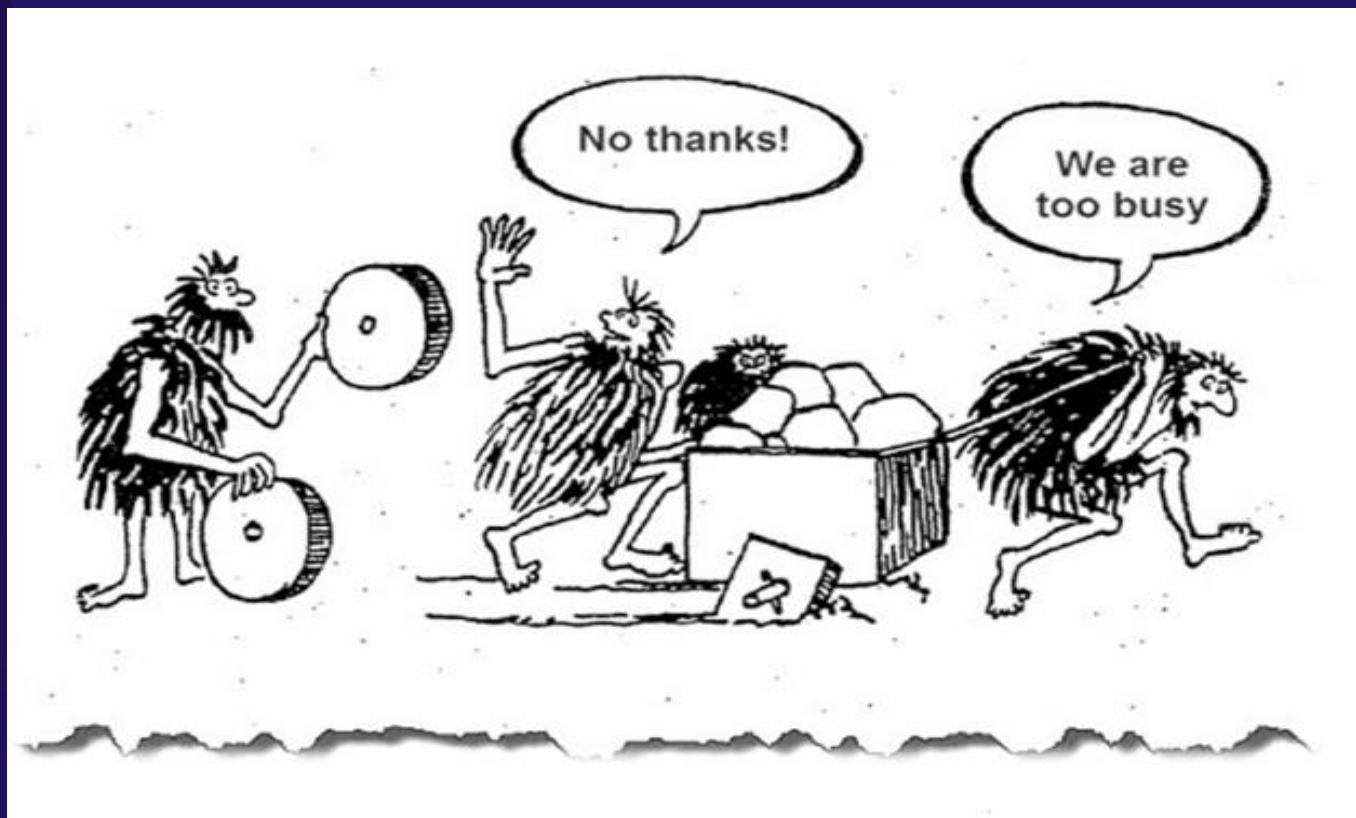
A close-up portrait of John F. Kennedy, looking slightly to the right with a serious expression. The background is blurred with warm, golden light. Overlaid on the image is a quote in white, bold, sans-serif capital letters.

**“THERE ARE RISKS AND COSTS TO ACTION. BUT
THEY ARE FAR LESS THAN THE LONG RANGE
RISKS OF COMFORTABLE INACTION.”**

JOHN F. KENNEDY

© Lifehack Quotes

Takk for oppmerksomheten!

SPAREBANKEN SØR